S’ olione est una mata semprebirde tìpica de sa màcia mediterrànea. Podet lòmpere a unos cantos metros de artària e presentat fògias birdes, lùcidas e resistentes. In atòngiu produet frores piticos biancos a forma de campanedda, mentras in su matessi perìodu madurant is frutos caraterìsticos suos tundos, mutidos olione. is frutos, in su comintzu funt birdes e a pustis si faent grogos e in fines, cando sunt maduros orrùbios, tenent una superfìtzie arraspinosa e unu sabore durce. Una particularidade de s’ olione est chi subra de su fundu si podent agatare in manera cuntemporànea sia is frores che is frutos de diveris istàdios de sa crèscida. Est resistente meda S’ olione est importante siat pro s'ambiente siat pro sa traditzione mediterrànea.

Rimèdios Antigos

In s'antigu, in is sartos, is persones connoschiant e impreànt medas matas pro ammaniare remèdios traditzionales. Fintzas s’olione , unu fundu difùndidu meda in Sardigna, fiat impreadu in diveris modos. Cun is raiginas de s’olione , paris cun is de murdegu e a unu pagu de sabone, faiant sa lissia, chi fiat impreada pro samunare sa pedde in casu de orrùngia. Sa raigina de s’olione fut fintzas collida, segundu sa traditzione, “a fine luna”. Cantu dda puliant e dda segànt a pitucu, beniat fata buddire in s'abba pro fàghere unu decotu, chi beniat bufadu contras su dolore de brente, su s’abrugidore de istògomo e is problemas de s'istentina. In unas cantas traditziones fiat impreada fintzas contra sa pressione arta. Custos furint remèdios de sa meighina populare, tramandados dae is bècios de generatzione in generatzione. Oe ddus ammentamus pro connòschere is traditziones antigas e su raportu chi unu tempus is persones teniant cun is àrbures de su territòriu.